

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ԳԱԶԱՄԻԱ

1860

143

ՍԵՆՏՈՒԻՆ

ՄԱԼԱՐԻԱ

Թափ' խանեկի

Օ. Յ. ՔԻՒՐՔՃԵԱՆ

426-42

ԳԱԶԱՄԻԱ

1860

ՍԱԼԻ ՔԵՊԻՍԵՒԻ ԻՍԱՎԻՑԵ
մախսուս օլուպ

ԻԹԱԼԻԱՆՑԱՏԱՆ
ԹԵՐՁԻՒՄԵ
ԳՅԱՅՆՄԸՇ ՏԵՐ

Ալրենճը սէնէ

2 004

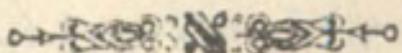
ՌՈՒԲԵՆ Յ. ԳԻՒՐՑՃԵԱՆ

Թաղթանէսինտէ

Ասիրանէ Ֆինանճըլար

ՍԵՆԵՆԻՆ ՏԵՎՐԻ ԻՆՍԱՆԸՆ ԷՇՄՐԻՒ

Այս քերական է եւ լուսաւուն ամ-
ել, զարդեած ֆլոր իւրաքանչյա-
ն պատճեան օլուն մուշ պահ բառ մ ամբար.
և եւ լուսաւուն օլուն թագավոր ամենապահ
աւ զերին ների վե լուսաւուն պահ
ամաս իւրաքանչյան է լուսաւուն, վե անունին
առաջած գույն է եւ լուսաւուն, ամեր լուսաւուն ա-
մաս մեն ամբար :

Տեսաւուն ամաս իւրաքանչյան հարցաւուն-
ուական, հեր պահ վե պահաւուն պահ, ներ-
պահ օլուն օլուն պահ, ֆերան Ալլահ ա-
պահ աւ հայութեան լուսաւուն իւրաքանչյան լուս-
աւուն իւրաքանչյան, էպահ է այս պահ գու-
յն վե պահ ամբար :

Առաջ իւրաքանչյան, վե եպահ պա-
հ իւրաքանչյան օլուն պահ իւրաքանչյան հար-
ցաւուն պահաւուն պահ, հերան հալէ հազ-
արաւուն է լուսաւուն վե իւրաքանչյան, պահ

Ակալ + է՝ հեր անուշ է վեր հեր սասաւորէ զե-
մաւ է գաղիւ օլու-ու, պու ին-ու զելդ է-
մի-մոլ-ը է լուսին է-զեր բայ-ու՝ անուզ-
տան էօլիւմ, է լինու թափան լու ս-
լուրան է լու, պիրակն ով լեմէ + ուր:

Արնետ օլ լու բի ակալ պատահ է վեր պի լուր է
ինուան անիւ- ֆի զան է պալլուր արագ-
« Ա. հ աման ի լուսն. զաֆլենու-
« յի ու մ արագ արագ. ֆեր ա-
« գըլ լուր արար է մի-մոլ ման լուր է-
« սէ՝ պի ազ մը գըլ արագ պատահ է լուր
« ու է՝ հարս է վեն է և շահ հե մէ պի նի զա-
« վեր է րե է տ, թափան ապապատ է լուսն է-
« ու է յի մ» ակալ արագ արագ է լուր,
լուր է լուր է զա: կի լուր է լուր, ի լուր
է լուր, ֆեր ար է լուր զա է լուր, լու-
ր է լուր մէ զա է լուր մէ զա է լուր, լու-
ր է լուր մէ ֆազ է լուր է և ար է լուր մէ զա-
զար է լուր է լուր է լուր է պի բի զա է լու-
ր ար է լուր է լուր է լուր է պի բի զա է լու-
ր ար:

ԻՐԹԻԽՐԱՃԵ ԳԱԶԱՄԻԱ

Ի՞շտ պու 1860սենեի քեսիսէ-
լի հիւրմ խոեն երլուզգ, Զիւհ-
րէ (Արուսեակ) երլուզգը օ-
յուպ, ելիփէ տեղայէր տիր.
Եանի, երսերիյէրէ մուհապ-
պէր վէ միւսայէնէ, վէ մահ-
սույարս տախի պօւավաբլց-
դա մախսուս տուր: Դըշ մէվ-
սիմթնին իպրիտասը տեհնչէր-
իւ սոուգ տուր: Պահար ֆա-
սըյարը բահմէրի տիր: Եազ
մէվսիմթնին եվվէնի սէրին
տիր եմմա, օրքա եէրլէրի
դայէրէ սըմագ օլմասը իհի-
բիմալուր: Իխրիյարյարա վէ
մատումարա պիր նէվ խաս-
քէիգ զուհուր խոենէր: Եի նի-
հայէր պազը մէվատուն տօ-

լայն պազր շախարքետէր-
գէտէ օլաճագլար ՚իսէ տէ՝
Թանդրը Թէսլա հազրէթլէ-
րինին ինայէթին ինսանը յիկ՝
մէրագլարը Ֆէրահա քէպ-
տիլ օլաճագ: — Խիւլասէլի քէ-
լամ, պու սէնէ զարֆընտա
քէտէրսիգ օլարագ զուհու-
րաբլար տա վար, անլէրի
տախի ման Թասընարընտա
տէրձ էրտիլիմիզտէն, ար-
քըգ պուրատ ուզուն ու-
զատիյէ եազմագ իձաս իր-
մէտի: — Հեման Հազգ Թէս-
լա վէրէգատտէսէ հազրէթ-
լէրի՝ ճիւմիէյի սաղ իւսահիմ
կէլէն 1864 սէնէյի միւպա-
րէքէյէ եէրիշտիրսին: Վէ
օլանտէ լինշ՝ Ալլահ յայոգը վէ
մութասաայ ԳաջաՄԻԱՄԸՆ
զուհուրա կէլէմէք տիր:

Աֆիրապըն վէ Մահիրապըն
քորուլմալարը(գարարմասը):

Պու մտտտէ հագդընտտ կէչէն
1859 սէնէսի գ. զամիասընտտ'ո.
լապիլիր մէրթէպէ բէսիմլէրիսլէ
պիրլիքտէ վասֆ իւ պէյան գըլտըդ:
Պու սէպէպտէն էօթիւրիւ' արթըդ
պու տէֆա պիր շէյ եազըլմասը լա-
զըմ կէլմէսիպ, եալընըզ' իշ պու
1860 սէնէսի միւպարէքէտէ պէշ
տէֆա զուհուրա կէլէճէք գարար-
մալարը տէրճ իթմէք իճապ էթտի
իսէ տէ' ֆէդաթ իւչ տէֆասընը
պիզլէր եանի' Աթամպօլտան կէօրէ-
պիլէճէսիզ:

1. - Յունվարըն 11 թարիխի' Ա. 7.
Տ. 4տէ հալդա պիչիմինտէ, Աֆի-
թապ' եէնի տօղան Մահիթապըն
կէօլկէսինտէն դափանըպ գարար-
րադ, Ա. 12. Տ. 7տէ եինէ աչըլտճադ:

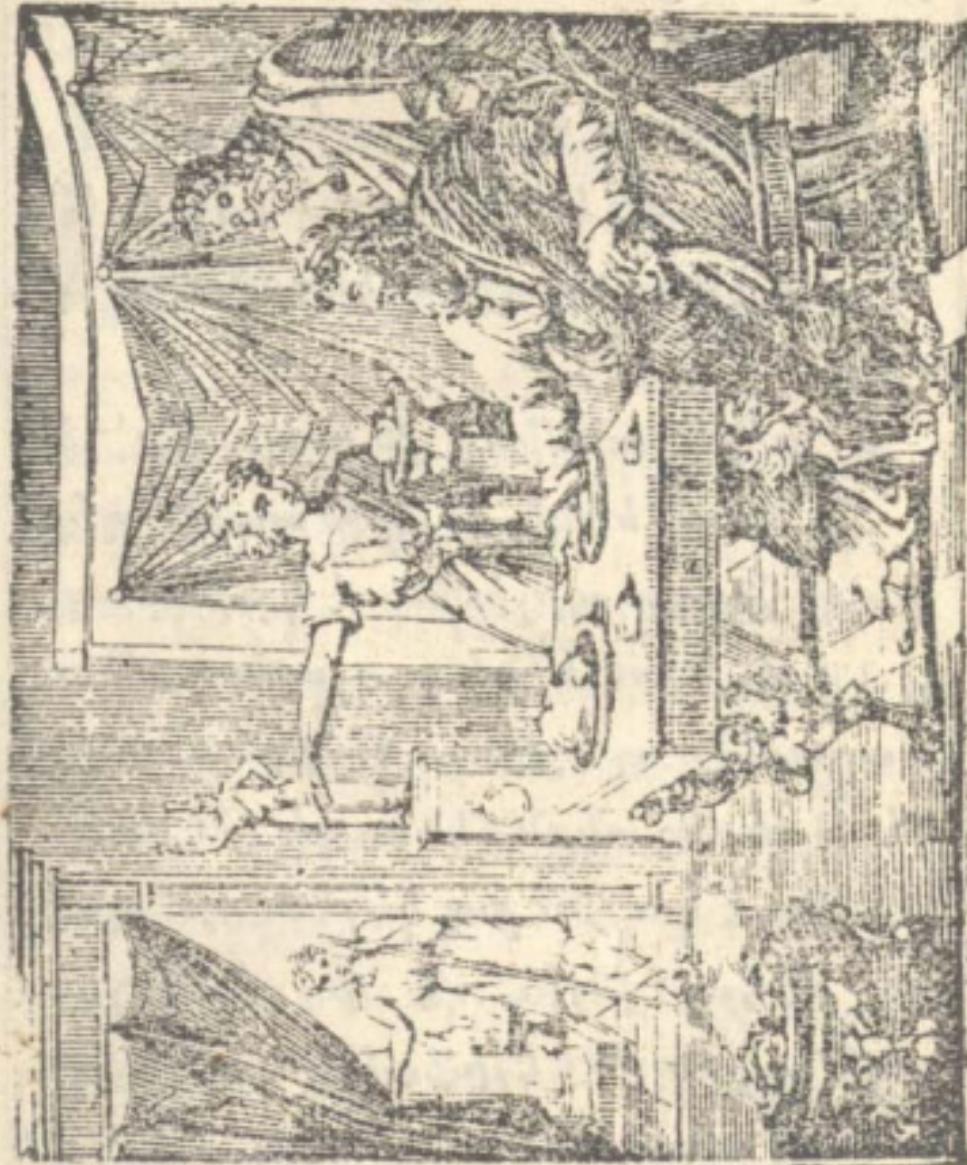
Պու գարարթը՝ եալընըզ Պէօյիւք
Օգիանուսուն վէ Ամէրիդանըն ճէ-
նուպի (Լոտոս)թէրաֆլէրինտէ զու-
հուր իտէճէք տիր:

2. — Յունվարըն 25 թարիխի' Ա.
9. §. 55տէ Մահիթապըն պիր փայր
գարարըպ, եանի' Քիւրբէի զէմինին
կէօլկէսի, իւզէրինէ կէլիպ գափա-
յարագ, Ա. 12. §. 47տէ եինէ աչը-
լաճադ: Վէ պու գարարթը' Ամէրի-
դատան, Աֆրիդատան, Եվրօբա-
տան, վէ (պաշլանըլտրդընտան պիր
և ամաթ գատար սօղրանիհայէթինէ-
տէք) Աթանպօլս ան կէօրիւնէճէք:

3. — Յուլիսին 6 թարիխի' Ա. 18.
§. 30տէ եինէ Աֆիթապ պիւթիւն
պիւթիւնէ գարարըպ. Ա. 23. §. 33տէ
աչըլաճագ: Պու տախի' Ադլանդիկ
Օգիանուսուն շիմալի (փօյրաս)թէ-
րաֆընտա, վէ ճէնուպի Ամէրիդա-
տա, Աֆրիդանըն պիր թէրաֆընտա
վէ Եվրօբատա. վէ պիր փայր տախի'
Ա. 21. §. 12տէն, Ա. 22. §. 58էտէք
Աթանպօլտա կէօրիւնէճէք տիր:

4. — Յուլիսին 20 թարիիսի' Ա. 22.
§. 58տէ եինէ Ամահիթապըն պիր
փայլ գորարըպ, Յուլիս 21 թարի-
իսի' Ա. 2. §. 30տէ աչըլաճագ: Պու-
տախի պէօյիւք Օդիանուսունիւսթ
թէրաֆընտու, Ակստրալիատա, Աֆ-
րիդատա, վէ էվվէլինտէն' Ա. 1. §.
4էտէք Աթանապօլտա կէօրիւնէճէք
տիր:

5. — Դեկտեմբէր 30 թարիիսի' Ա.
9. §. 52տէ եինէ Աֆիթապըն պիր
փայլ հալդ ալիչիմինտէ գարարըպ,
Ա. 15. §. 41տէ եինէ աչըլաճագ: Պու-
տարարթը պէօյիւք Օդիանուսուն
վէ Ամերիդանըն ճէնուպի թէրաֆ-
լէրինտէ զուհուրա կէլէճէյի, պա-
զը մէհաբէթլիւ վէ ֆաղիլէթլիւ
զաթլարըն թէլիֆաթլընտա մէս-
թուրէ պուլուն մուշտուր:

ԳԵՂ ՄԷՎԱՍԻՄԻ

ՅՈՒՆՈՒԱՐ

Մ. ՔԵԱՆՈՒՆԻ ՍԱՆԻ

Իւելեմպատեէ սէրելիմունի.
Տակ էն ահաւաղպա մահվենէ եերտէ.
Պար ահվալ էլէ խարըն հեր ունի.
Մերման վե շէֆա վերելիմ ուերտէ:

Կէ՛ւ 54. Ա. ինէ 44. իւնունի 10.

Մահը Յունուարըն 4 քարի-
խի, Ճեմազիւլ ախըրըն ուիւ
օլուապ, (ախշամ եղանընտէն
սողրա հեսապ օլունարագ),
Ա. 44. Տ. 6տէ, ԸՄահըն սօն
Թասլը տըր:

Հեղա փեք աճայիս տիր, կեահ պօ-
րա կեահ ասիւտէ էյեամ, գար
եազմասը տա իհթիմալը օլուպ,
Փեքիրտէն չըգաբմամադ էհեմ իւ-
էլլէմ տիր:

14 Թարիխի, Ճեմազիւ ա-
խըրըն րու օլուպ, Ա. 9. Տ. 54
տէ, ՕՄահընդուրրեսի տիր:

Հեղա ըահմէթլի վէ էնծամը գու-
ռու սոուգ օլուուզընտան, ղայէթ
սագընմալը: — Իքի հէօքիւմտար ա-
րէսինստէ պիւրուտէթ զիհուր իտէ-
ճէք իուտէնիհայէթ պիր նէթիճէ
վէրիլէճէք:

19 Թարիխի, Թիմեսին ձի օ-
լուպ, Ա. 15. Տ. 54 տէ, ՕՄա-
հըն պիրինճի Ֆասը լաըր:

Հեղա պիր ազ եռմուշատը էմմա,
Նիհայէթի ֆուրթունալը տըր: Հե-
ման իւմմանտէ պուլունան կէմիլէ-

Եւ Ալլահ իմտատ իսլեսէ: — Կարպ
թէրաֆընտա պիր տալղա կէօղիւ-
քիւր:

26 Թարիխի, Ռէճէպին օհ օ-
լուպ, Ս. 44. Տ. 48տէ, ՅՄա-
հիքապ տըր:

Էյլէնտէն սօղբա հէվա պիր տզ
եռւմուշայածագ. րահմէթ եաղմասը
տա մէմուլ օլունուր: — Զին թէրա-
ֆը ըսհաթ տէյիլ տիր: — Շու զու-
հուրաթ թաթարըն աճէլէ իլէ կէլ-
մէսինէյէ^թ ալամէթ տիր. զազէթա-
լարը մըւթէլատ իսլէմէլի, անտէն
աղնաշըլըր:

ՓԵՏՐՈՒԱՐ

Մ. ՇՈՒՊԱՅ

ԶԵԼՔ է - ապա իրեւող պլուք գորշը.
պատ այ ու եւրելիս եւելիս հեման.
պահար քառակա վերերպա - Աբը.
մերինե ու լըստը ազ օլուն զեման:

Կէ 29. Ս. Հիմք 13. Հիւնդիւղ 14.

Մահը Փետրուարըն 2 քարիխի, Ծեծեպին բրիւ օլուպ,
Ս. 5. Տ. 4տէ, ԸՄահըն են-
ճամփի Ֆասլը տըր:

Հեղա գարլը տըր. ետգաճաղընըզա
գու կաթեթ էտին: - Շուտիպլօմաթ-

Հար արասընտա զուհուրա կէլէն
միւնազաա նէ^թ օլմալը. նէ ասլը վար
նէ ֆասլը. քիմի էնինէ չէքէր, քիմի
պօյունա:

10 Թարիխի, Բեմեպին բ.ոն
օլուալ, Ա. 4. Տ. 47տէ, ՅՄա.
հըն դուրբեսի տիր:

Հէվա տէվամսըլտըր: — Ղարպ թէ-
րաֆընտան նէ^թ խապէր: — Եվրօբա
գտպինէթօլարընտա մէճալիս օլ-
մագտէ աիր: — Պուկիւնլէրտէ ղա-
զէթալարըն հավատիսաթը փէք ա-
ճայիպ կէօրիւնիւյօր:

18 Թարիխի, Շապանըն լի
օլուալ, Ա. 4. Տ. 26տէ, ՅՄա.
հըն էվվէլի Թասլը տըր:

Հէվա փուսլու օլտուղընտան, վէ
իւմմանտէ պուլունան կէմիլէրին
չ ափտանլարըն փուսուլարը օլմա-
տըրդընտան, և օլլարընը ղայպ իտէ-

ՃԵՔԼԵՐ: — ՓՈԼԻՇԻԴ աճա պիր Հավա-
տիս եօդ տուր:

24 Թարիխսի, Շապանըն չի
օլուալ, Ա. 20. Տ. 55տէ, ②Մա-
հիքալ տըր:

ՀԵՎա պիր աղ արալըգ վերտի: — ԹԵ-
ԼԵԿՐա ֆլար հարեքէթտէ տիր : —
Պուհպան կիւրուհինին նուֆուսու-
նս պազը սէպէպէ մէպնի սէքթէ կէ-
լէճեք տիր :

ՄԱՐՏ

Ս. ՄԱՐԹ.

Մարտա ակնամ օլյող իւահ պահար եւազ
Դը,

Ղաֆէլ աս-բան ասուլ իւահ Գըշ եւ
իւզ ակ-

Փէ+ աս-բանէ -ֆէրէլ աս-բայանէ
ֆէլը,

Աւֆիհ օլյո եյ պեշեր հեր ան իւլիք հեփի:

Կիւ 51. Ս. իւն վե իւնուլ 12.

Մահը Մարտըն 2 թարիխի,
Շապանըն 11ի օլուպ, Ս. 18
Տ. 40տա, ԸՄահըն նիհայէր

ՊԱՀԱՐ ՏԱՍԼԵ

Յասլը տըր:

Հեվտ պօրա վէ ֆուլթունալը օլ-
տուղնտան, տէրեատէ պուլունան
կէմիլէր շիքէսթ օլտճագ: — Պիր
տէվլէթ սէրայլնտէ ֆիղան: — Պիր
փայթախթատէ ազիմ եանդըն զու-
հուր իտէճէք:

40 քարիխի, Շապանըն գուն
օլուապ, Ս. 24. Տ. 28տէ, ՊՄա-
հըն դուրբեկսի տիր:

Եինէ հեվտ փուսուլասընը զայտ
էթտիսինտէն ույար ույմազա վար-
տը: — Հիւմմա խտսթալըզը պազը-
լարընը ահրէթէ եօլնու իտէճէք:
— Տըլ տէնիզտէն կէլէն խաղէրէ
նէ^թ սիմէլի: — Պու սէնէնին դո-
յունլարըն չօղու՝ շիֆթէ եավ-
ըուլարը օլմասը աճայիպաթաէն
տիր: Պու սս Ալլահու ազիմիւշ-
շան հազրէթլէրինին ոգլ իւ ֆիքր
էրմէզ պիր սըրըլ աըր:

49 Թարիխի, Ռէմեզանըն գուն

օլուպ, Ա. 00. Տ. 59տէ, ԾՄա-
հըն Թասլը եվվելի տիր.

Պէօյլէ հէվա չօդտան պէրու
կէօրտիւյիւմիւղ եօդտու. պու նէ՝
գըշ, պու նէ եազ. Մարտըն տի-
վանէլիսինէ պիր խօպաթ տըք: —
Ղարպըն ահվալի փէք ղարայիպ
տիր: — Փօյրաս Ամէրիդանըն շու
առն նէվիճատը նասըլ . տողրուսու
ոգլ իւ ֆիքիրտէն խարիծ տիր :

25 Թարիխի, Ռէմէզանըն յօհ
օլուպ, Ա. 4 Տ. 53տէ ԾՄա-
հիրապ տըք:

Տէլի Մարտըն առն վէտասը փէք
իոշ տէսիլ տիր. կեահ պարան,
կեահ շիթաէ. էլչէմտուլիլլահ քի
օն պիր այ պիզտէն ուղագ կէզի-
նէնէք: — Տիպլօմաթլար արամըն-
տա կուհուր իտէն միւնառաանըն
նէթիճէսի խայլը օլտու: — Պիր
թէլէկրաֆ խապէրինտէն, թա-
ռիբլէրին եիւզիւ կիւլմէյէ պաշ-
լատը :

ԱՊՐԻԼ

Մ. ՆԻՍԱՆ

Գուշացը մեւլեւէ հեման իւղեւոյ,
Վահագուշ անեւլէ պէտան իրեւէմ.
Հայապը սուրբանէ պատե իւղեւոյ,
Ազ իրեւո իւլ շնէ ուրբան իրեւէմ:

Կէ-ն 50. Ա. կմէ 11. քանդի-զ 15.

Մահը Ապրիլին և քարիխի,
Բեմեզանըն բասի օլուպ, Ա. 9
Տ. 56տէ, ԸՄահըն ֆասլը ա-
խըրը տըր:

Պահար ֆասլը եկւզ կէօթերտի.

Հեվալար եռւմուշատը: — Մաղրը-
պըն պիը պէլտէսինին նասը իլէ
հէօքիւմէթ միյանէսինտէ նիզա
զուհուր էթափ էմմա, պագալըմ
նէթիճէսի նա[՞]սրւ օլուր:

9 Թարիխի, Բէմկզանըն ր.ու
օլուպ, Ա. 12. Տ. 57տէ, ՅՄա-
հըն դուրբեսի տիր:

Հեվա պէրահ վէ ասիւտէ տիր:
— Փօլիթիգա տախի փէք խօշ տուր:
— Թայֆէյի թաճիրան ըէվալիճտէ
տիր:

16 Թարիխի՝ Շեվկալըն ցսի
օլուպ, Ա. 21. Տ. 54տէ. ՅՄա-
հըն իլր ֆասը տըր:

Հեվա փէք խօշ իսէ տէ, կէօք
կիւրլէմէսի սէտալարը իշիթիլե-
յօր. շիմչէք շագըըրպ պազը մա-
հւլէրի խարապ իտէճէք: — Պիր
կիզի ֆըրգա, մապէյնճէ ույու-

շամայրպ, ոըըըթֆաշօլաճագ: — Եւ-
նի ինձատ օլան էմալսըզ հէվա
վափօրունու կէօրտիւնի^թւղ մի:
— Թէլէկրաֆ թէլլէրի հարէքէթ-
տէ օլուալ, մէրագլը խաղէրլէր վեր-
մէքտէ իսէ տէ, ինչ' Ալլահ նիհա-
յէթի խոյըը տըր:

25 Թարփիխի, Շէվվալըն ավ
օլուալ, Ս. 45. Տ. + 8 տէ, ՅՄա-
հիթապ տըր:

Հէվանըն սէրինպիսի, Պիւլպիւ-
լիւ շէտանըն կիւլլէնտէ սէտա-
սը, վէ տէրէ սուլարըն շառըթը-
սը, ինսանըն մէրագլ ֆէրահա թէպ-
տիւ իթմէքտէ տիր: — Շու աճա-
յիպ զուհուրաթը իշիթաինի^թղմի:
Ախզու իթա փէք եօլունտատ տըր:

ՄԱՅԻՍ Մ. ՄԱՅԸ

Եօներ շերտա ովելով և մահը Մայը ունեցաւ,
Ֆերեաստ իւներէ + հեր ուներ իւլ շենաւէ.
աշ հիմքէ նեուելլէ արդարերէ +,
ւբժն այսէ առանձնար պահար է յասմուէ :

Կիւ 34. Ա. իւն 10. իւնուէ 14.

Մահը Մայիսին 4 քարիսիի,
Շեվիալըն բասի օյուպ. Ա. 2.
Տ. 4տէ, ԸՄահըն սօն Ֆասլը
տըր:

Արթը շու միւպարէք պարանըն
զուհուրինէ հիչ սեօզ օլամազ : Խ-
նաթօլուլարըն կէօզիւ այտը . թար-
լարընա խաղինէ տիմէք տիր:
- Շու . . . պէլտէնին գիթօւհա-

թընը իշխանի զ մի:

9 Թարիխի, Շեվալյան բու.
օյուպ, Ա. 1. Տ. 0 տէ, ՅՄահըն
դուրբեսի սիր

Հեղալար գեղ խօշ տուր. Էմմա
Մաղրըպ թարաֆը խօշ տէսիլ. Զին
տահա պէթէր: — Ղազէթալարը
ալդգաթլընա օդույուն: — Կիծէ
խըսըզլարը իշխանիսօր. դափու-
լարը սըդը գափայըն:

16 Թարիխի, Զիւլգատէնին
չոխ օյուպ, Ա. 1. Տ. 5 2 տէ, ՅՄա-
հըն պիրինձի ֆասը աըր:

Պու ֆասըլա ըահմէթ իդ թիզա
էթօսի: — Պիր շէհիր տէ մէտէնի-
աթէ եիւզ թութ տու: — Պու հէֆ-
թանըն զազէթալարը էնտիշէլի
հավատիսլէր վիրէճէք:

22 Թարիխի, Զիւլգատէնին
տի օյուպ, Ա. 22. Տ. 5 5 տէ,
ՅՄահիրապ տըր,

Հեվա պուլանըդ աղք: — Մաղ-
րբստէ նաս իլէ հեօքիւմէթ պէս-
նինտէ զռւհուր իտէն նիզա հա-
լա սիւրիւնմէքտէ աիր: — Պուկիւն
թէլէկրաֆ նէ⁹ խապէր կէթիր-
տի... շիւքիւրլէր օլսուն էնճամը
խայր օլտու:

Յ0Թարիխի Զիւլգատէնին ովի
օլուպ, Ա. 48. Տ. 56տէ, Ըմա-
նըն էնճամքի Ֆասը տըր:

Պու ֆասըլ տա էվլէլքինէ մու-
մասըլ տըր էմբա, պու կէլէնա-
յըն իքի թաւիխի արթըդ պիւ-
թիւն պիւթիւնէ հէվա տէյիշի-
լիկ սըճադ էյեամլար պաշլայա-
ճադ: — Պիր էհլի ֆէստ եագա-
յը էլէ վիրէրէք հեօքիւմէթ թէ-
րաֆընտան տէրտէսթի կիրիֆթ
օլաճադ: Սախթէքնարլըդ ադչէ
իթմէզ: — Արա սըրա Հէքիմլէր
սէյիրթմէքտէ տիր. վար իսէ պազը
խասթէլէրին հալի եաման տըր:

ՅՈՒՆԻՍ

Մ. ՀԱԶԻՐԱՆ

Վահեն հազըք օլուն օրտի այս տըք,
Նշիւղ հարմանըքէ խօժանը երկարէն.
անորէն գուշըքը բարձիւտքէ գործը.
«Եր եւան իւլէնէ հեյրան երկարէն»:

Կէւն 50. Ա. Էմէ 9. լիւնորէդ 15 :

Մահը Յունիսին 7 քարիխի,
Զիւլգատէնին բառ օլուպ, Ա.
44. Տ. 7տէ, ՅՄահըն դուր-
բէսի տիր:

Սըմաղըն տէրէճէսի արթմագ-
տէ տիր, ֆէղաթ ախշամըն այտ-
զընտան, սապահըն չի հինտէն սա-
գընըպ հըֆզը տուրմալը: — Ար-
թըգ իթալիա ըահաթընը պուլ-
տու: — Զօդլարըն ճանընը եագան

ԵԱԶ ԷՅՑԵԱՄԸ

պիր սարրաֆըն ճանը եանաճագ :
— Ախզուիթա փէք եօլունտա տըր,
ֆէդաթ իփէք ալըշվէրիշինէ կի-
րէնլէր պիր միւտտէթ տիւշիւն-
սիւնլէր :

44 Թարիխի, Զիւհիճճենին
չսի օլուպ, Ա. 5. Տ. 55տէ ,
ՅՄահըն եվվելի թասլը տըր:

Հեվա փէք սըճագ տըր . բահմէթ
եաղմասը տա դապիլի տիր : — Պիր
խըրսըզ ֆըրդասը՝ եադայը էլէ վի-
րէճէք : — Պիր մէշչուր սախթէքեար
թէեթիպ օլաճագ : — Պիր շէնզա-
տէ մէվլուտիտէճէք : — Պիր տիպ-
լումաթ՝ սէյեահաթէ շըգմըշ օլուպ,
մահալինէ ավտէթ իտէճէք :

21 Թարիխի, Զիւհիճճենին
չսի օլուպ, Ա. 9. Տ. 44տէ ,
ՅՄահիքապ տըր :

Հեվա եվվէլքի կիպի տիր : — Փոյ-
րաս թէրաֆընտա Քօլէրա խաս-
թալըզ իշիթիլիսօր . հէման տու-
աճը օլալըմ Ալլահա՝ քի ան էվ-

վէլ տէֆ իսլէռէ. — Արթ մատան
նէ^ն խտպէր. հէլէ շու ելլէթին պի-
բապիր մալիճէսի պույունտու: Ալ-
լահսըղ եավրագ գըմըլտանըրը մը
եա: — Պիր թիմուր թարիգտէ գո-
զա զուհուր իտիւալ թէլէֆիւաթ
օլաճագ:

29 Թարիխի, Զիւլիիճճենին
բասի օլուպ, Ա. 11. Տ. 44 տէ,
ԸՄահըն նիհայէր ֆասլը
տըր:

Սընազըն տէրէճէսի թէհամմիւլ
օլունմազա վարտը. ըուզիկեար տա-
լազըմ տէսիր մի եա: — Պիր պէլ-
տէտէ եէնի թիմուր եօլու Դօմ-
փանէասը աչըլաճագ: — Պու զէլ-
դէլէ նէ^ն բէտէն կէլտի. զարպտան
մը, շորդտան մը. պու տա թօ-
հաֆ հա: — Պու ոէնէ պազը գօ-
յունլարըն սիւրիւսիւ իշինէ՝ քէլփ
գըսաֆէթլի գուրալտը կիրէճէ էմ-
մա, հէվա փէք սընագ օլուզ սէր-
սէմլէնտիքլէրինտէն, պիր զիյան
իտէմէսէճէքլէր:

ՅՈՒԼԻՍ

Մ. ԹԵՄՄՈՒԶ

Աւը օրաբան Հորբակ նորը լուսեա,
ուստի պատույը արդույը հարման էր լեռին.
Եղանակ իւղեա հայութեա ֆառաւը պահարդեա,
ափերեա էրերեա ու երման էր լեռին:

Կե-Ն 54. Ա. Քճ 10. Հիւնորիս 14.

Մահը Յուլիսին 6 քարիխի,
Զիւլիխի ճենին բառ օյուպ, Ա.
20. Տ. 45 տէ, Մահըն դուր-
բեսի տիր:

Եվկլի ֆառլը կիպի հեվա ու-
ճադ տըր. աման պիր աղ ըուզե-

կեար։ Կէօյտէ պուլութլար վար
էմմա, ինչ' Ալլահ բահմէթ նու-
զուլ իտէր։ — Տէնիզ համմամլարը-
նըն թէմամ վագթը տըր։ — Պիր
եէնի իճատ զուհուրա կէլէճէք։

15 Թարիխի, Մուհարրէմին
սի օլուպ, Ա. 40. Տ. 29տէ,
ՉՄահին Ֆասլը եվվէլի տիր։

Հէվա պիր ազսէրինլէնտի էմ-
մա, եինէ նաֆիլէ տիր։ — Պազէ-
թալարտա աճայիպ խապէրլէր օ-
գունաճադ։ — Պիր մէշհուր տիպ-
լօմաթըն նութգուն ծիւմլէսէ թէէ-
սիր իտէճէք։ — Ալթը պին սէնէ
իտարէլի, վափօր քէօմիւրիւ մա-
տէնի պուլունաճադ։ — Ալթուն
մատէնինտէն նէ^թ հասրյաթ։ — Պա-
գըր ալթունտան էսի օլամազ եա։

20 Թարիխի, Մուհարրէմին
սի օլուպ, Ա. 23. Տ. 55տէ,
ՉՄահիթապ տըր։

Հեվտ եինէ տէհշէթլիւ տիր՝ սը-
ճադ բուզիկեարլար էստիյինտէն,
էօյլէն բատէլէրինտէն սօղըա՝ ա-
չըգ եէրլէրտէ պուլունուպ էյ-
լէնմէսի ադըլւըլըգ տէյիլ տիր :
Ալլահ էսիրկէսին հարեքէթի արզ-
տէն :

23 Թարփիսի, Մուհարրէմին
րրիւ օլուպ, Ա. 5, Տ. 5 տէ,
ԸՄահըն Թասլը ախըրը տըր:

Հեվանըն պէօյլէ պիրտէն պիրէ
թէպտիլ օլուպ, պօրա չըդըպ տա
տօլու ետղմասընէ^թ օլմալը : — Գօդ-
ճա միյվէյէ տիւշէն՝ սըթմատան
խալի օլմայաճադ: Փօլիթիգա էվ-
վէլքի գարարտա տըր:

ADUT

ՕԳՈՍՏՈՒ

Մ . ԱԻՈՍՏՈՒ

Խըրէյա՞ն զանի ոէր Ազօնուս այլ,
հեր Ակուլէ - Նիշենի Վերեր միհանէ.
Է-զէ-մ բեմի օլուսող գորենովէ է'պար,
ու է-զէ Վեր ու վաճաճ ապայլմ սէքտանէ:

Կէ-Ն 54. Ա. Հիմէ 11. Հիւադէ-զ 45.

Մահի Թգոստոսոն 5 քարի-
խի, Մուհարրէմին ր. ու օլուապ,
Ա. 5. Տ. ցտէ, ՑՄահի դուր-
քիսի տիր:

Հէվա տէվամսրդ տըր. կիծէլէ-
րին այազը փէք թէկսիրլիճէ օլ-

տուղընտան, օլակիլիր մէրթէպէ-
տէ հըֆզլը տուրուպ սադընմալը:
— Եքի պէօյիւք զաթլար արասըն-
տա գիսլ իւ գալ: — Աշողըլպ
թէրաֆընտաքի նիզա՝ միւսալէհէյէ
մէյլ եթմէքտէ տիր, — Թէլէկրափ
պիր խապէր կէթիբտի:

11 Թարիխի, Սաֆէրին չը
օլուալ, Ա. 18. Տ. 57տէ ԾՄա-
հըն իլք Թասլը տըր:

Արծաղըն իրզը կէչերէք տէրէ-
ճէսի էնմէյէ պաշլատը: Ումուրը
փօլիթիդա էվլէլքի տէրէճէլէրտէ
տիր: — Պազը գըրալ քէրիմէլէրի
սիսահէթէ չըդանագլար:

19 Թարիխի, Սաֆէրին չի
օլուալ, Ա. 17. Տ. 45տէ, ԾՄա-
հիթապ տըր:

Հէվս պուլութլու վէ ըուզի-
կեռլը տըր: — Տիշէհի խաթու-

նուն պիրի աճայիպ վէ զարայիպ
պիր մագլուգ մէվլուտ իտէճէք,
վէ քէնտի սաղ գալաճագ իսէ տէ՝
օլ մախլուգ թէլէֆ օլունաճագ :

27 Թարիխի, Սաֆերին բասի
օլուպ, Ա. 18. Տ. 18տէ, ԸՄա-
հըն սօն Ֆասլը տըր :

Հեվա սաքին իսէ տէ՝ թաճի-
լանըն եիւրէյի սաքին տէյիլ :
Շու կէլէճէք վափօրտան պիր իսա-
պէր ալտընը զմը : — Աճէլէ իլէ
կէլէն թաթարըն միւրատը նէ՞ օ-

լույօր :

SEPTEMBRE.

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

Մ. ԻՑԼՈՒԼ

Տեսական է ազգային հեր մշականերեւ,
աներեւ վայերէոյ լորտոյ էրերեւ.
Հայոց էրիւուն + երաֆլենէոյ ֆառաւը լը լը պարտեւ,
հասիւրիւն գուլունէ խարտոյ էրերեւ:

Կէտ 50. Ա. Ռէն Հեք իւնուդիւն 12.

Մահը Սեպտեմբերին ծ քա-
րիխի, Սաֆերին բառ օլուպ,
Ա. 44. Տ. 16տէ, ՅՄահըն
դուրբեկսի տիր:

Հեկա փէք խօշ օլտուղընտան,
սիսահէթէ չըդըլաճադ թէմամվա-

ԿԻՒԶ ԷՅԵԱՄԸ

գըթ տըր: — Պիր չէհիր եհալիսի,
արթըդ մէտէնիաթէ մէյլ էթափ:
— Պիր պէլտէտէ իլի: Քայզպու-
լաճաղ: — Պիր միլէթին եէնի թախ-
սիս իյլէտիյի նիղամլարըն սէմէ-
րէսի խօշ տուր:

40 Թարիխի, Ծէպիալ եվլե-
լին սկիօյուալ, Ա. 7. Տ. 28տէ,
ՅՄահնն պիրինձի ֆայը
տըր:

Հեվա եվլէլքի կիսին տիր: —
Տիպլօմաթլար չիֆթլիքեաթլէրին-
տէն ավտէթ իթմէյէ պաշլատըլար:
— Ուղագ պէլտէլէրուէ փէք միւհիմ
ախապիրաթ վար: — Պիր մէշնուր
թաճիր իֆլաս իտէճէք:

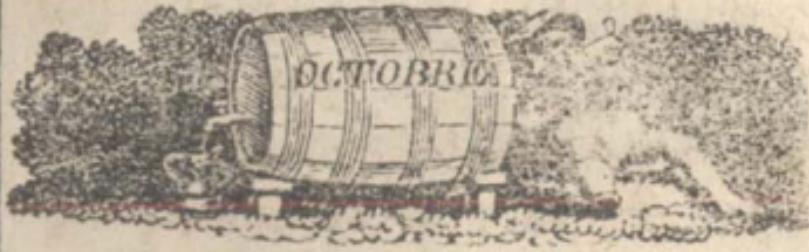
48 Թարիխի, Ծէպիալ եվլե-
լին սկիօյուալ, Ա. 8. Տ. 47տէ,
ՅՄաիրապ տըր:

Հեվա արթըդ բահմէթէ մէյլ

Էթաի: — Պիր մէշչուր զաթըն էօմ-
լիւնէ դասթ օլու նաճագ: — Փօս-
թանըն վուրուլմասընա նէ^թ տէրսի-
նիզ: — Յիմուր եօլլարը տուրմագ-
սըզըն իշէմէքտէ տիր: — Պիր պէլ-
տէտէ գուրա իլէ գցյուն, քէտի
իլէ ֆարէ պիրլիքտէ եիւրիւմէյէ
պաշլատըլար: Աշգ օլսուն պունուն
սէյրինէ տուրանլարա:

26 Թարիխի, Իկային եվվե-
լին բիւօլուպ, Ա. 7. Տ. 17տէ,
ԸՄահին ենձամքի ֆասը
տըր:

Կիւղըուզիկեարլարը զագէլ իթ-
մէյէ պաշլատը, պազը իխթիյար-
լարը տա տիքմէսի իհթիմալ տըր:
— Պիր գըրալ տիւյիւնիւ օլաճագ:
— Տիպլօմաթճա պազը խուսուսա-
թա մէսնի՛ ծէսիմ զիյաֆէթլէր
վէրիլէճէք:

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

Մ. ԹԵՐԻՆԻ ԷՎԱԿԵԼ

Զիֆնաներ, նօխումնու պիր եւ+ է+էրեւ+,
Հոգինուրե բնուլլաւն պինըեր պիւերե+.
Նահը նիւրեր վերիո խոստուլլանո,,
Ազհերելե իւնիւնիւ իւլիո իւներե+ :

Կիւ 54. Ա. իւն 15. իւնոյիւղ 11.

Մահից Հոկտեմբերին 2 քա-
րիխի թեային էվվիլին բառ
օյուայ, Ա. 22. Տ. 54տե, ՅԱ-
ԽԵՑ դուրբեսի տիր:

Հեվա բահմեթլի վէ պուլութլու
տուր: - Զուհուրաթ թաթարլարը
աճայիպ խապերլէր կէթիրտիլէր:
- Ամերիգա էհալիսի պէյնինտէ պիր
միւնազաա զուհուր իտէճէք:

9 Թարիխի, Բեպիւ ախըրըն
չսի օյուպ, Ա. 25. Տ. 50տէ,
ԸՄահըն եվլելի Ֆասլը տըր :

Պու ֆասրլտա եվլելքինէ մու-
մասրլ տըր : — Գուրթունա զու-
հուրիսլէ կէմիլէրէ սադաթլը լար
օլաճագ : — Ղարաղտէ պազը պէլաէ-
լէրտէ դարըշութլը :

18 Թարիխի, Բեպիւ ախը-
րըն չսի օյուպ, Ա. 2. Տ. 52
տէ, ԸՄահիք սպ տըր :

Հելա նիմ սոուգ օլուպ, բահ-
մէթլի տիր : — Էօթէտէ պէրուտէ
ճասուսլար կէզիյօր : — Պիր իրը-
սըզ ֆըրդասը ելէ կէչէրէր իսթին-
թագ օլունաճագ : — Փօլիթիգա
փէք եօլունտա տըր :

25 Թարիխի, Բեպիւ ախը-
րըն բիւ օյուպ, Ա. 18. Տ. 50տէ,
ԸՄահըն նի հայեր Ֆասլը տըր.

Հելա բուզիկեաըլը, սոուգ վէ-
շիտտէթլի պարան սէպէպինէ պազը

Հայլար ճօշաճագ: Ալիմէր վէ շէօհ-
ըէթլի զաթլար ըիւթպէլէնիպ իղ-
զէթլէնէճէքլէր: - Թէլէկրաֆ խօշ
պիր խտպէր կէթիրէճէք: - Պազը^ը
մէվատ զըմնընտէ՝ Ալլահա համտ
իւ սէնա սունուլաճագ :

MEMBRI

ՆՈՅԵՄԲԵՐ

Մ. ԹՇՐԻՆԻ ՍԱՆԻ

Ներբե եելմէ չեմն անոտէ պառզայունէ
Նոյեմբեր զուլէմ էրլեռէ եե+սան.

Քըւ գորեռ գեօդ-ըրե վերին շօդ ադլե:
Առտելում շն-ողհէ իրեր ոլէր իհան,

Կիւ 50. Ա. ինէ 44. իւնիուն 40:

Մահը Նոյեմբերին 4 թարի-
խի, Իկափին ախըրըն բու օ-

լուապ, Ա. 9. Տ. 22տէ, ՊՄա-
հըն դուրբեսի տիր:

Արթըգ բահմէթ ուժ կէօսթէր-
տի: Հէվա խօշ խու տէ՛նէ ֆայտէ
քի խասթէլիք զիստէծէ տիր :
— Պիր տիպլօմաթ ահրէթէ ինթի-
դալ իտէճէք: — Աղղըպի թէրա
ֆընտան միւսալէհէ սէտալէրի կէ-
լիօռ:

8 Թարիխի, Ճեմազիւլ եվվե-
լին ցսի օլուապ, Ա. 19 Տ. 5տէ,
ՊՄահըն ֆասլը եվվէիտիր:
Հէվա պէրահ եմմա, կիճէնին
ոյազը թէեսիրլիճէ: — Ախզու ի-
թա զասէթիսլէ եօլունտա օլուպ,
էհալինին խայլուտէն խայլուսընըն
եիւզիւ կիւլմէյէ պաշլոտը: — Պիր
պէօյիւք սէրրաֆըն քէնտի տէվ-
լէթինէ իըսանէթլիք էթտիսի ի-
շիւն, տէվլէթի թէրաֆընտան շի-
քէսթ օլունտադ:

16 Թարիխի, Ճեմազիւլ եվ-

վելին յօի օլուապ, Ա. 24. 8.

00տէ, ՅՄահիքապ տըր:

Հեվս պուլանտը. պօրա զուհու-
րի սէպէպիսլէ կէմիլէր փարէլէ-
նէճէք: — Զօդ վագըթտան պէրու
արանըլմագտէ օլան պիր պէլտէ
պուլունածագ :

24 Թարիխի, Ճեմագին էվ-
վելին բին օլուապ, Ա. 5. 8.
7տէ, ՅՄահըն ֆասլը ախը-
րը տըր:

Հեվս էվվէլքինէ մումասըլ օ-
լուպ, դուրուճ սոուգ տա էքսիք
տէսիլ տիր: — Փօլիթիդաճ միւ-
հիմ պիր մատտէ եօդ:

30 Թարիխի, Ճեմագին էվ-
վելին բառ օլուապ, Ա. 22. 8. 27
տէ, ՅՄահըն դուրբեսի տիր:

Բուզիկեար շիտտէթլի տիր:
Վագթըսլէ եագածագ փէյտո իթ-
մէլի: — Պազը խասթէլէր, օրման
հէքիմլէրինտէն տէրման պէքլէ:

ԴԵԿԱՏԵՄԲԵՐ

Ա. ՔԵԱՆՈՒՆԻ ԷՎՎԵԼ

ԴԵԿԱՏԵՄԲԵՐ ԱՌԵՔԵՂԻ ԱՄԱ ԷԿԵ ԱԵ,
ՊԵՐԵ+ԷՐ+Ե+Ե+Ե+Ե ԱԵՐ ԱԿԱԼԵ+Է+Ե-Ե ԳԵԼԵՆ.
ՖԱՐ ԳԱՓԻ-ՅԱ- ԱԼՄԱ ԷՆԵՐԵ+ ՊԱՐԵ,
Է-ՖԱ-ՅԱ-ՀԵ-ՆԵ-ՆԵ ԱԿՖԵ+Է+Ե-Ե ԳԵԼԵՆ:

ԿԷ-Ն Յ-Ն. Ա. Ա-Ֆ-Ե Գ-Ն. Ա-Ն-Դ-Ե-Ղ 9.

Մասին Դեկտեմբերին 8 քարիխի, Ճեմազիւլ ախըրըն չի օլուայ, Ա. 16. Տ. 7սէ, ԾՄահըն իլք ֆասլը տըր:

ՀԵՎԱ ԷՎՎԵԼ. ՔԱՐԱՐՄԱ ՄԵՐ:

Սօռւդ գու վիէ թլինէ օլտուղընտան:
հերքէ սի ի անէ սինտէ կիզլէնտիրի-
յօր: — Պու ֆասըլտու պիր մատուէ
եօդ տուր:

16 Թարիիի, Ճեմագիւլ ա-
ւունի սար օլուպ, Ա. 45. Տ.
ծսէ, Ը Սահիբապ տըր:

Հեկա կեաչ պուլանըր, կեաչ
աչըլըր. Գեղաթ նիհոյէթ դար
իւէ թիգի եաղաճադ: Սլլահիմ-
ատա իսլէսէ գագըր գուգարայա:

23 Թարիիսի, Ճեմագիւլ ա-
խւնի սի օլուպ, Ա. 44. Տ.
ծսէ, Ը Սահինտ գասլ տըր:

Հեկա պուշ վէ գուլթունալը
տըր: — Պու հեկատա եէլքէն կէ-
միլլին եօլարէւան օլմաւընտփէք
կիւզէնիլմէզ: — Զուհուր իտէն
եանդընա նէ^ո սէրսինիզ. Ճան կէ

թէն թէլէֆիյաթը տա վար. հ.
յլ՝ ֆլար օլսուն:

50 Թարիխի, Ճեմազին և
խըրըն բ.ի. օյուպ, Ա. 42. չ
46տէ ՅՄահըն դուրքեսի տիլ

Գար արթըդ պիւրիւ աիւյինտէ
օրթալըզը աղարթտը: — Պու սէնէ
զարֆընտա զռէհուրա կէլէճէքլէ-
րինի մուխթասարիճէ կէչտիք իսէ
տէ՛ ազ օգույուզ չօդ աղնամնաց
ֆարզ տըր: — Զէնկինլիք իսթէր
սէն իշխնտէն կէրի գալմա. ֆա-
զիլէթ արարոան, էյլիք իթմէտէն
տոուր օլմա: — Հէման ճէնապը վա-
ճիպ իւլ վիճուտ հազրէթլէրէ
ճիւմլէյի սալիմէն վէ սըհհէթի
— ֆիյէթլէ կէլէն 1861 սէնէսի.

նէ եէթիշտիրսին:

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0594584

